

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obžalovaného **B. M. a spol. pre zločin marenia spravodlivosti spolupáchatelstvom** podľa § 20, § 344 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1T 22/2012, o návrhu na odňatie a prikázanie veci na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 13. marca 2012 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obvineného B. M. a spol. vedená na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1T 22/2012, pre zločin marenia spravodlivosti spolupáchatelstvom podľa § 20, § 344 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., **sa tomuto súdu neodníma.**

O d ô v o d n e n i e

Okresný prokurátor v Banskej Bystrici podal 23. februára 2012 pod č. 2Pv 141/11, na Okresnom súde Banská Bystrica obžalobu na obžalovaných B. M. a Ing. J. G. pre zločin marenia spravodlivosti spolupáchatelstvom podľa § 20, § 344 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., ktorej trestnej činnosti sa mali dopustiť na skutkovom základe, že

po predchádzajúcej dohode v dobe od 30. septembra 2009 do 4. novembra 2009 vyhotovili pokladničné doklady, ktoré potvrdzovali, že finančná hotovosť vo výške 150 000 €, zaistená pri domovej prehliadke 17. júna 2009 v rodinnom dome E. M., B., patrí obvinenému B. M., a to zmluvu o sprostredkovateľskej činnosti zo dňa 5. júna 2009 medzi sprostredkovateľom B. M. B. a záujemcom spoločnosťou F. F., za účelom sprostredkovať záujemcovi kúpu nehnuteľnosti v C., pokladničné doklady k odovzdaniu zálohy na kúpu nehnuteľnosti vo výške 150 000 €, vyplývajúcej zo zmluvy o sprostredkovateľskej činnosti s dátumom 5. júna 2009 a následne k tomu obvinený Ing. J. G. upravil časti účtovníctva

spoločnosti F. F. za rok 2009, pričom obvinení aj napriek tomu, že vedeli, že zmluva a účtovné doklady boli vyhotovené až po dni 17. júna 2009, tieto obvinení B. M. 4. novembra 2009 predložil vyšetrovateľovi odbor Boja proti korupcii Stred, B., spolu so žiadosťou o vydanie finančnej hotovosti a obvinení Ing. J. G. 21. januára 2010 pred vyšetrovateľom Odboru boja proti korupcii Stred, B., pri výsluchu predložil pokladničný doklad spoločnosti F., zo dňa 5. júna 2009 k odovzdaniu finančnej hotovosti 150 000 € B. M., pričom účtovníctvo spoločnosti F. bolo upravené tak, že potvrdzovalo odovzdanie zálohy B. M. 5. júna 2009, v úmysle neoprávnene vrátiť finančnú hotovosť vo výške 150 000 €.

Trestná vec bola pomocou technických prostriedkov dňa 23. februára 2012 pridelená pod sp. zn. 1T 22/2012, na vybavenie samosudcovi tohto súdu JUDr. P. P.

Samosudca Okresného súdu Banská Bystrica predložil trestnú vec obžalovaných 8. marca 2012 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky s návrhom, aby trestná vec obžalovaných bola tomuto súdu odňatá a prikázaná na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Bratislava I.

Svoj návrh na odňatie a prikázanie veci odôvodnil tým, že B. M. a Ing. J. G. bolo vznesené obvinenie uznesením vyšetrovateľa z 8. februára 2011 pod ČVS: PPZ-33/BPK-S-2009, na podklade zápisnice z vykonanej domovej prehliadky u obvinenej E. M., ktorej bolo vznesené obvinenie dňa 18. júna 2009 uznesením pod rovnakou spisovou značkou, a to pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. a iné spáchaný spolupáchatelstvom. Uznesením vyšetrovateľa z 21. februára 2011 pod ČVS: PPZ-33/BPK-S-2009, bola trestná vec obvinených B. M. a Ing. J. G. vylúčená zo spoločného konania s tým, že bude ďalej vedená na Odbore boja proti korupcii Stred pod ČVS: PPZ-20/BPK-S-2011.

Na obvinenú E. M. a spol. bola podaná obžaloba na Okresnom súde Bratislava I, č. k. 1 Kv 36/2009-201, z 8. decembra 2011 pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. a iné.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že obe uvedené veci spolu skutkovo súvisia, pričom na Okresnom súde Bratislava I sa prejednáva závažnejšia trestná vec, a preto je daný dôvod na spojenie týchto vecí na Okresnom súde Bratislava I.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Bratislava I, ktorému je prikázanie veci navrhnuté, preskúmal podaný návrh na odňatie a prikázanie veci a zistil, že návrh samosudcu na odňatie veci a jej prikázanie inému súdu, nie je dôvodný.

V prvom rade je potrebné uviesť, že na prerokovanie a rozhodnutie vo veci obžalovaných je príslušný Okresný súd Banská Bystrica, ktorého vecná príslušnosť vyplýva z ustanovenia § 15 Tr. por., podľa ktorého konanie v prvom stupni vykonáva okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak. Miestna príslušnosť sa riadi ustanovením § 17 ods. 1 Tr. por., pretože trestná činnosť mala byť spáchaná aspoň sčasti v obvode tohto okresného súdu a prokurátor podal na tomto súde obžalobu. V posudzovanej veci ide totiž o tzv. dištančný delikt.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Pojem dôležité dôvody nie je v Trestnom poriadku bližšie definovaný. Je však nepochybné, že musí ísť o skutočnosti, ktoré sú svojou povahou výnimočné, pretože ustanovenie § 23 Tr. por. je zákonným prelomom do zásady, že nikto nemôže byť odňatý jeho zákonnému sudcovi (súdu).

Súdna prax so zreteľom na význam ustanovení o miestnej príslušnosti súdov (iba tú možno postupom podľa § 23 Tr. por. zmeniť) považuje za dôležité dôvody, ktoré v konkrétnom prípade umožnia lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa ako súdom miestne príslušným. V zmysle tohto ustanovenia za dôležité dôvody potom treba považovať predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú zistenie skutkového stavu veci (§ 2 ods. 10 Tr. por.), zásadu ústnosti a bezprostrednosti (§ 2 ods. 18 Tr. por.), zabezpečujú splnenie predmetu zákona (§ 1 Tr. por.), zabezpečujú posilnenie dôvery občanov v nestranné, objektívne a spravodlivé rozhodnutie súdu ako aj výchovné pôsobenie trestného konania na obžalovaného a na ostatných občanov a zabezpečia čo možno najrýchlejšie prerokovanie a rozhodnutie veci (§ 2 ods. 6 Tr. por.). Netreba pritom zabúdať ani na požiadavku hospodárnosti konania, ak ju možno dosiahnuť pri dodržaní základných zásad trestného konania a splnenia jeho účelu.

Pri úvahách, či v konkrétnom prípade sú splnené zákonné podmienky pre odňatie a prikázanie veci nemožno vychádzať len z jedného hľadiska, ale je potrebné vyhodnotiť všetky do úvahy prichádzajúce dôvody odňatia a prikázania veci v ich vzájomnej súvislosti. Netreba ale zabúdať, že dôvody na odňatie a prikázanie veci čo do opodstatnenosti a závažnosti musia byť primerané významu ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom z 9. januára 1991 č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky súčinnosťou od 1. októbra 1992 (ďalej len Ústava) výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy, podľa ktorého - „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

Pre zmenu príslušnosti uvedeného súdu, teda pre výrok, ktorým sa mu konkrétna trestná vec odníma a prikazuje sa inému súdu toho istého druhu a stupňa musia byť splnené tak závažné „dôležité dôvody“, ktoré sú porovnateľné s ústavnou zásadou príslušnosti súdu v zmysle jej článku 48 ods. 1.

V posudzovanej veci samosudca príslušného súdu vo svojom návrhu na tzv. delegáciu žiadne takéto dôležité dôvody neuviedol a nevplývajú ani z obsahu predloženého trestného spisu. Takým dôvodom nemôže byť ani skutočnosť, že na Okresnom súde Bratislava I bola podaná obžaloba na E. M. a spol. pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. a iné. V tejto trestnej veci sú stíhaní viacerí obvinení pre celkom inú trestnú činnosť, preto je chybný názor navrhovateľa, že obe trestné veci spolu súvisia. Spoločné majú akurát to, že ide o manželov.

Netreba pritom zabúdať, že v posudzovanej trestnej veci bola v prípravnom konaní vypočutá v procesnom postavení svedka aj manželka obžalovaného B. M., E. M. (č. 1. 80/zv. I), ktorá síce využila svoje právo a odmietla vypovedať vo veci svojho manžela, nie je však vylúčené, že svedkyňu bude potrebné predvolať a vypočuť aj na hlavnom pojednávaní. V tejto súvislosti Najvyšší súd pripomína, že pokiaľ sa svedok na hlavnom pojednávaní rozhodne vypovedať, je povinný v zmysle § 131 ods. 1 Tr. por. vypovedať pravdu a nič nezamlčať. Spojením oboch vecí, ako to žiada navrhovateľ, by nastala situácia, že obaja by sa nachádzali v procesnom postavení obvineného. V tomto procesnom postavení by E. M.

už nemusela vo veci vypovedať pravdivo. Okrem toho Najvyšší súd pripomína, že v posudzovanej veci sa nejedná o skutkovo ani právne náročnú vec a prípadným prikázáním vecí v zmysle podaného návrhu by došlo pri jej vybavovaní k neodôvodneným priet'ahom.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v posudzovanej veci nie sú splnené zákonné podmienky v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. na odňatie veci Okresnému súdu Banská Bystrica a jej prikázanie Okresnému súdu Bratislava I, ako sa toho dožadoval príslušný samosudca svojim návrhom, a preto rozhodol, že trestnú vec obvinených B. M. a Ing. J. G. Okresnému súdu Banská Bystrica neodníma.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 13. marca 2012

JUDr. Juraj K l i m e n t , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová